

TIO PROFESSORER FRÅGAR

Professor Nils Ahnlund frågar i historia.

1. Med vilken historisk händelse börja muhammedanerna sin tidsräkning?
2. Nämn någon svensk regent samtidig med Ivan den förskräcklige av Ryssland?
3. När fick Danmark sin första demokratiska författning?
4. Vem brukar anses som fennomaniens grundläggare?
5. Vilken politisk riktning tillhörde Lasalle?

Professor Sven Hörstadius frågar i zoologi.

1. I vilka världsdelar finns a) lejon, b) tigrar?
2. På vilken ö inom norra halvklotet finns pingviner?
3. Vem har största antalet halskotor, människan eller giraffen?
4. Finns det äkta landkrabbor?
5. Hur skiljer man en hermelin från en småvessla?

Professor Rudolf Florin frågar i botanik.

1. Från vilken världsdel härstamma potatis, tomat och kinaträd?
2. Hur många och vilka djurätande växter finns i den svenska floran?
3. Vad slags värtedelar utgör a) fikon, b) kapris, c) kanel, d) potatis?
4. Ett par sydamerikanska näckrosor, som ofta odlas i växthus, ha samma namn som en svensk drottning. Vilket?
5. Under vilka årstider blommar a) murgröna, b) lind, c) tibast?

Professor Josua Tillgren frågar i medicin.

1. Varför upptäcktes kräfta i magsäcken ofta för sent?
2. Vilken är den viktigaste metoden att avslöja en lungtuberkulos i tid?
3. Varför är det så svårt för många feta att magra, och så viktigt att göra det försiktigt och uthålligt?
4. Vad är det viktigaste allmänhygieniska motivet för att avstå från bruket av alkoholhaltiga drycker?
5. Vad är utom ärftligheten och åldern huvudsaken till äderförkalkning (Arterioskleros)?

I FRAGETECKNET SES UPPIFRAN: NILS AHN-LUND, SVEN HÖRSTADIUS, SVERKER EK, JOHNNY ROOSVAL, IVAR TRÄGÅRDH, JOSUA TILLGREN, HANS W:SON AHLMANN, GUNNAR DAHLBERG, RUDOLF FLORIN OCH HERBERT TINGSTEN.

Professor Gunnar Dahlberg frågar i ärftlighet.

1. Vad är en recessiv egenskap?
2. Vad är en mutation?
3. Vad är en heterozygot?
4. Gå förvärvade egenskaper i arv?
5. Vilken effekt har ingifte?

Professor Ivar Trägårdh frågar i entomologi.

1. Vilka äro de viktigaste sjukdomarna som spridas genom insekter?
2. När angriper rönnbärsmalen äpplen?
3. Vad är en flygmyra?
4. Vilken insekt är fridlyst i Sverige?
5. Varför tänker lekmannen nästan alltid i första hand på loppor och löss när det talas om insekter?

Slå inte upp svaren med detsamma — men de stå på sid. 53.

Finare frågesport kan ni inte få i jul än att roa er med de femtio frågor som tio professorer på Iduns begäran ställt upp åt er i sina ämnen

Professor Johnny Roosval frågar i konsthistoria.

1. När och var började man att måla med korrekt linjeperspektiv?
2. När och var började den impressionistiska rörelsen i måleriet?
3. Vem är mästare till bronsportarna på Uppenbarelsekyrkan i Saltsjöbaden?
4. När byggdes Notre-Dame i Paris?
5. Vem var Hegwaldr?

Professor Sverker Ek frågar i litteraturhistoria.

1. Vilken svensk skald fördes »nordost i fjällen i bojor» och vad gällde färden?
2. Vilka svenska författare ha skildrat Savonarola?
3. Var besjunger Runeberg Duncker?
4. Vem har klagat över den »smäländska jämmerdalen»?
5. Vad har namnet Argus med svenskspråkig tidningspress att göra?

Professor Hans W:son Ahlmann frågar i geografi.

1. Vad heter jordens högsta fjälltopp och hur hög är den?
Förslag: Mont Blanc, Mount Everest, Kilimanjaro, Aconcagua.
1.500 m., 4.800 m., 6.960 m., 8.840 m., 9.800 m., 11.000 m.
2. Vilket är det största uppmätta havsdjupet?
Förslag: 1.500 m., 4.000 m., 8.800 m., 10.800 m., 12.500 m.
3. Hur många svenska städer ligger östligare än Stockholm?
4. Vilket är kaffebuskens hemland?
5. Vilket ligger sydligast: Grönlands sydspets, Oslo eller Gävle?

Professor Herbert Tingsten frågar i statskunskap.

1. När fungerade ministären Edén och vad gjorde den?
2. Vad är och gör statsrådsberedningen?
3. Vad är skillnaden på socialdemokrati, kommunism och syndikalism?
4. Varför är Hitler och Stalin diktatorer men inte Roosevelt?
5. Nämn 5 politiska partier i Finland!

Svar på tio professorers frågor

Svar på prof. Ahnlunds frågor.

1. Muhammeds flykt till Medina 622 Kr.
2. Gustav Vasa, Erik XIV, Johan III.
3. År 1849.
4. J. V. Snellman.
5. Han var socialist.

Svar på prof. Hörstadius' frågor.

1. a) Afrika och Asien. b) Asien.
2. Ingen.
3. Lika många: 7.
4. Ja, som leva större delen av livet på land. Somliga arter kan t. o. m. klättra i träd.
5. Hermelinen har svart svansspets.

Svar på prof. Florins frågor.

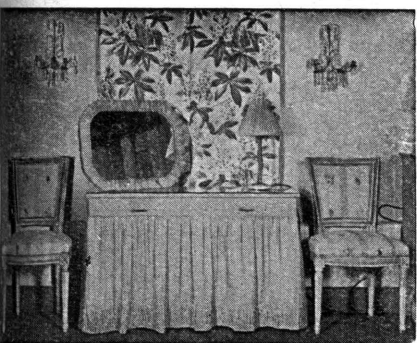
1. Sydamerika.
2. 3: Sileshår (Drosera), tätört (Pinguicula) och bladdra (Utricularia).
3. a) fruktställningar, b) blomknoppar, c) bark, d) stamknölar.
4. Victoria.
5. a) hösten, b) högsommaren, c) tidig vår.

Svar på prof. Tillgrens frågor.

1. Den ger så föga alarmerande tidiga symptom, illamående, matleda, avmagring.
2. Röntgen, spec. skärmbild (i massundersökningar).
3. a) det är så gott att äta sin vanliga mat, b) hjärtat håller så mycket längre.
4. Man minskar utbredningen av en stor smittosam folksjukdom och minskar därmed överdödligheten.
5. Det vet man inte!

Svar på prof. Dahlbergs frågor.

1. Alla anlag förekomma parvis. Om en egenskap uppträder först när anlaget förekommer i dubbel dos och anlaget alltså erhållits såväl från far som från mor säges egenskapen vara recessiv. Flertalet ärftliga sjukdomar ärvs på detta sätt. Vid korsning mellan svarta och vita möss, blir avkomlingarna svarta därför att vit färg hos möss är recessiv och ett anlag inte är tillräckligt för att framkalla egenskapen. Om två sådana bastarder korsas, blir 1/4 av avkomlingarna vita därför att de erhåller anlaget för vitt i dubbel dos.
2. Plötsligt uppträdande av ett nytt anlag. Om det nya anlaget ärvs recessivt märkes inte mutationen förrän den hunnit sprida sig till avkomlingarna, så att anlaget genom ett släktgift kommer samman i dubbel dos. En dominant mutation gör sig däremot gällande ögonblickligen. Örnsbjörken som har flikiga blad är en mutant av den vanliga björken.
3. Om anlagen i ett anlagspar har olika

Möbler
Textilier
A.-B. HEMKULTUR
Norrländsgatan 19 Stockholm
Telefon 10 68 27

"Ett hårvatten för min färg — och ett för din"

hennes underbara julklapp

EOROLS damhårvatten med cholesterin

Parfumeri
EOROL
Stockholm

...en fransk nyskapelse speciellt gjord för de svenska damernas hårvård. Dess överlägsna egenskaper har redan vunnit allas uppriktiga gillande. Verksamt medel mot mjäll och därav orsakat hårfall. Behaglig parfymering. Drygt!

Eorols
biologiska damhårvatten för ljus och mörkt hår (hårnärning)

GIV
HENNE
DET!

beskaffenhet kallas individen heterozygot (av hetero = olika). Motsatsen kallas homozygot (av homo = lika). Vilka egenskaper en heterozygot förete beror på vilka anlag som dominerar i konflikten mellan arvsanlag.

4. Nej.

5. Ingifte medför ökad sannolikhet för att anlag skall sammanträffa i dubbel dos. Detta medför att sannolikheten för recessiva egenskaper ökar och sannolikheten för dominanta minskar genom släktgiften. Dolda arvsanlag kommer därför att göra sig gällande i större utsträckning än vid andra giftermål. Ingifte kan därför ibland verka fördelaktigt och ibland ofördelaktigt. Hos människan förekommer ingifte i relativt liten utsträckning jämfört med hos djur och växter. Därför har ingifte inte så stor betydelse som man tidigare trott.

Svar på prof. Trägårdhs frågor.

1. Malaria, gula febern, böldpest (genom rättornas loppor), tropisk sömnsjuka.
2. Under ett gott rönnbärsår förökar sig rönnbärsmalen kraftigt. Om det följande år är ont om rönnbär (rönnen är mycket sporadisk i sin blomning och fruktsättning) angriper de hungrande rönnbärsmalarna äpplen.
3. Alla myror, hanar och honor, äro flygmyror under en fas av sitt liv, nämligen då de som unga i svärmar ge sig ut ur den gamla stacken för att grunda nya kolonier. När de valt sin nya boplatz bita de av sig vingarna.
4. Ekbocken är fridlyst i Halltorps hage på Öland. Den är 40—50 mm. lång, lever i gamla ekar och förekommer i Sverige så gott som endast i Halltorps hage.
5. Kanske läsaren hör till det fåtal, vars associationer vid ordet insekt går mot fjärlar och sländor. I så fall är ni en ovanlig människa. Att det flesta faktiskt få löss och loppor i tankarna beror troligen på att dessa djur i gångna tider spelade en så viktig roll att föreställningen om löss och

loppor som de vanligaste insekterna fortfarande lever kvar. På Nordiska museet finns åtskilliga eleganta »lusräfsor» av elfenben, avsedda för synnerligen fina damer. Den lilla vackra pälskant som pryder urringningen på så många gamla klänningar hade också en praktisk uppgift: löss och loppor skulle stanna i den varma kanten och inte krypa upp på halsen och vandra sin »värdinna»!

Svar på prof. Roosvals frågor.

1. I Italien i början av 1400-talet.
2. I Paris på 1860-talet.
3. Carl Milles.
4. Slutet av 1100-talet och förra hälften av 1200-talet.
5. En stenmästare på Gotland i början av 1100-talet, vars dopfuntar är berömda för sina drastiska framställningar av bibliska scener och djävulssymboler.

Svar på prof. Eks frågor.

1. Wivallius och färden gällde Kajaneborgs fängelse.
2. Snoilsky och Hjalmar Bergman.
3. I »Den femte juli», men han nämnes också i »Fänrik Stål», »Löjtnant Lidén», »Sven Dufva» och »Fänrikens marknadsminne».
4. Tegnér i Frödings dikt »Hans högvördighet biskopen i Wexiö».
5. Dalins »Then svenske Argus» var den första litterära tidskriften i Sverige. Det mest betydande politiska bladet på 1820-talet hette Argus. Den sedan 1908 utgivna finländska tidskriften »(Nya) Argus».

Svar på prof. Ahlmanns frågor:

1. Mount Everest, 8 840 m.
2. 10 800 m.
3. 14 stycken.
4. Abessinien.
5. Grönlands sydspets, men alla tre ligga mellan 59:e och 60:de breddgraden.

Svar på prof. Tingstens frågor.

1. Ministären Edén fungerade okt. 1917—mars 1920. Mest känd för genomdrivan- det av författningsrevisionen 1918—21, som ledde till allmän, även kvinnlig rösträtt och till avskaffandet av den s. k. 40-gradiga skalan vid kommunala val.
2. Statsrådsberedningen förbereder kon- seljen och består av de departementsche- fer under vilka resp. ärenden sortera samt de konsultativa statsråden, varjämte ofta andra ledamöter av regeringen äro närva- rande. Föredragningen skötes av departe- mentstjänstemän eller av tillkallade sak- kunniga.
3. I största korthet kan skillnaderna de- finieras t. ex. sålunda:
Socialdemokratin arbetar för socialpoli- tiska eller socialistiska reformer på legal väg och ser i befästandet av det demokra- tiska systemet en huvudsaklig uppgift.
Kommunismen däremot anser att socia- lismen endast kan realiseras genom att statsmakten med våld erövrar av det klass- medvetna proletariet, som därpå upprät- tar en »proletariatets diktatur» som över- gångsform till det ideala, klasslösa sam- hället.
Syndikalismen syftar ej till erövring av statsmakten, men vill göra den överflödig, genom att fackföreningarna utvecklas till »syndikat», vilka överta vården av sam- hällsuppgifterna och produktionsmedlen. Vapen: strejker.
4. Roosevelt är t. ex. vald av folk som fritt kan välja vilket parti de vill ansluta sig till. I Tyskland och Ryssland får en- dast ett parti finnas till.
5. Socialdemokraterna, Agrarförbundet, Svenska folkpartiet, Nationella samlings- partiet, Framstegspartiet, kommunisterna.

BÖCKER

(Forts. fr. sid. 13.)

mår ge Honor full tribut, vilket mer än nå- got annat vittnar om författarinnans all- sidiga objektivitet. Tre män tävlar om in- tresset: den lille läkaren som i sin ofarliga militärtjänst ser en hemligt välkommen flykt undan den tråkiga vardagen och det personliga livsansvaret, den unge godsäga- ren som skriver in sig i armén men som på grund av sjukdom blir struken ur rul- lorna och sålunda ofrivilligt misslyckas i sitt halvhjärtade försök att undfly att hamna på »den rätta sidan» bland de öm- skinnade intellektuella och slutligen com- mandohjälten, vars rätta ansikte inte här skall i förtid avslöjas.
Berättelsens spänst och nerv gör den även till underhållande lektyr av högsta klass, men varken utstyrsel, titelval eller korrek- turläsning ger boken det stöd den varit be- rättigad till.
Margareta Suber.

En enda droppe

av den diskreta parfymen
FANAL No 3 sprider en
såregen väldoft. Pris: stör-
re flaska kr. 4:25, mindre
fl. kr. 2:25. Prova även
FANAL PUDER och rou-
ge de luxe.

Fanal
PARFYM
★

CARL DICHELT A-B, Bryggareg. 4, Sthlm